

URDU DİLİ

- Hint-Avrupa dil ailesi içinde yer alan Urdu dili, Müslümanların Hindistan'a gelmelerinden sonra, yerli halkla aralarında toplumsal ve sosyal gereksinimlerini karşılamak ve iletişim kurabilmek için, Arapça, Farsça ve birçok yerli dili karıştırarak ortaya koydukları bir dildir.
- Eski Türkçe'de *ordo/ordu* kelimesinden gelen *Urdu*, "hakanın konağı", "ordugah", "askeri kamp" anlamına gelir. Bu kelime Hindistan topraklarına Türklerle beraber girmiştir. Moğol sultanlarının Delhi ya da başka bölgelerin pazar yerlerinde kurdukları askeri kamplar "Ordubazar", "Ordugah" olarak adlandırılmıştır. Şah Cihan bu askeri kamplara, önemlerinden dolayı, "Urdu-i Mualla" adını vermiştir. Bu daha sonra halk dilinde kısalarak "Urdu" şeklinde yer etmiştir.
- *Tüzük-i Babür'de Urdu* kelimesi "leşkergah-ordugah" olarak kullanılmıştır.

- Tarihte çeşitli isimlerle adlandırılmış olan *Urdu* kelimesini “dil anlamında ilk defa Muhammed Ata Hüseyin Han, 1798-99 yılında yazdığı *Nev Tarz-ı Murassa* adlı eserinde kullanmıştır. Daha sonra aynı terim Mir Amman’ın *Bağ u Bahar* (1802-03) adlı eserinde de geçer. Yine İnşa-ullah Han’ın *Derya-i Letafet* (1808-09) adlı eserinde bu kelimenin dil anlamında kullanıldığı görülür.”
- Hindistan toprakları, Acem, Türk, Arap gibi çeşitli kültürlerin, gelenek, görenek ve dilleriyle zenginleşerek yepyeni kültürlerin doğmasına neden olmuştur. Bu renkli ve zengin kültürel çevrenin ortaya koyduğu en önemli sonuçlardan biri Urdu dilidir. Bu dille verilmiş olan yazılı ürünleri incelemek için öncelikle Hindistan’a bakmak gerekmektedir.

- Bu konuyla ilgili ayrıntılı bilgi için bkz. Ahtar, Selim, *Zeban ki Muhtasirterin Tarih*, Mukaddera-i Kavmi Zeban, İslamabad, 1995.
- Fetihpuri, Ferman, *Tedris-iUrdu*, Mukaddera-i Urdu Kavmi Zeban, İslamabad, 1998, s.15.